

Έτος Α.
Αριθ. Φύλλ. 1
Τιμήται δρ. 2

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ

ΤΕΤΑΡΤΗ
5
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
1930

ΔΕΚΑΗΜΕΡΗΜΕΡΟΝ ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ-ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΒΑΣ. Ι. ΣΠΑΝΔΑΓΟΣ
ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ
Κωσσωτάκις, Διαφόριος, Μανροβλάκις, Δάβη, Βαλαρή,
Αραυδάκις, Κουρμούλης, Άγγελιδάκις, Μανούσακις, Μα-
νουσίλης, Αραυδάκις, Φροϊνδερράτζ, Αραυδάκις, Δεμιτζά-
κις, Σκλαβάκις.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

23-9-67.

Αγαπητοί Συνάδελφοι.
Μία δραστήριος ενέργεια και εργασία και μία πνευματική και υλική συμ-
βολή των μαθητών του Γυμνασίου Ρεθύμνης φέρουν εις φώς της δημοσιό-
τητος τῆς περιοδικῆς τούτου, τὴν «μαθητικὴν Ἠχώ» τοῦ Γυμνασίου μας.
Μία υποστήριξις και καθοδήγησις τοῦ Σαββατικοῦ μας και ἀόκνου Γυμνα-
σίου και τοῦ Συλλόγου τῶν μαθητῶν μας καθηγνητῶν ὡς και τοῦ φιλο-
προόδου και φίλου παντός εὐγενοῦς ἐπιθεωρητοῦ μας. Πελοποῦλου και
μίας πνευματικῆς συνεργασίας και ἅμα υλικῆς συνδρομῆς τῶν συναδελφῶν τῆς
ἐκρήτης ὑπόσχονται περὶ τῆς ἀσπιότητος ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοῦ περιοδι-
κοῦ μας.

Τὸ ὅτι ἡ ἐνότης και ἡ ἀλληλεγγύη τοῦ Χριστιανικῆς αὐτῆς ἰσχυρῆς και ἡ ἁ-
μιλλὰ τοῦ εὐγενῆς τοῦτου μέσσω τῆς μαθήσεως προάγονται και ἐμφυσῶνται εις
τάς ψυχὰς τῶν μαθητῶν ἠθικοποιεῖται και ἐξευγενίζουσαι αὐτοὺς δι' ἐνός
τοιοῦτου περιοδικοῦ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν ἐνίσωμεν ἐνταῦθα. Ἐπαφίεται
τοῦτο εις τὸν χρόνον ὅπως ἐμπράκτως τὴν ἀποδείξῃ.

Οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ἐξ ἡμῶν τῶν ἀγωνιζομένων τὸν καλὸν τῶν γραμματῶν
ἀγῶνα ὅτι ἀνδρῶν ὑπῆρχε Αἰσχύλος δὲν ὀλ' ὑπῆρχε ἴσως, τότεν γλαφυρῆς
Σοφοκλῆς ἀλλὰ και οὐδεὶς ἀντιλέγει ὅτι ἡ ἀντιζηλιὰ Σπάρτης και Ἀθηνῶν
ὑπῆρξε αἰτία τοῦ καταστρεπτικοῦ ἐμφυλίου Πελοποννησιακοῦ πολέμου
διὰ τὸν ὅποιον τότεν ἐθρήνησεν ὁ Ἑλλητισμός.

Αὐτοὶ εἶναι αἰεθῶ ὄψεις τῆς ἀμύλλης, ἡ πρώτη τῆς εὐγενοῦς και Χριστι-
ανικῆς ἡ δευτέρα τῆς ἐγωιστικῆς και ἰσπεσοῦς.

Τὴν μὲν δευτέραν θὰ καταπολεμήσωμεν, τὴν δὲ πρώτην τίθεμεν βάσιν
τοῦ περιοδικοῦ μας και πάντα συνεργίτην μας ταύτην ἀκολουθοῦντα προτι-
θέμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν και ἐπαινήσωμεν ἕνα κατῆμῶν ὁ ἀγῶν στεφῆ ὑπὸ
τοῦ στεφάνου τῆς ἐπιτυχίας.

Τις δὲνθὰ ἠθελεπροσέτι ν' ἄγνωστη τὴν ὠραίαν πατρίδα τοῦ Ὀμήρου τὴν
πλουσίαν και θυμασστήν Μικρὴν Ἀσίαν καίποτε ἀντιλέγει ὅτι ἡ ἀνάπτυξις
πατριωτικῶν αἰσθημάτων εις τοὺς μαθητῆς, ἡ καλλιέργεια τοῦτέστιν τῆς
ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα δὲν εἶναι ὠραῖος σκοπὸς και ἰπαραίτητον διὰ
τοιοῦτης φύσεως περιοδικῶν;

Οἱ ἐκπατριθεῖντες ἰθαλοφί και συνάδελφοί μας ἀναλαμβάνουσιν νὰ μᾶς συ-
στήσουν και περιγράψουν τὴν ὠραίαν των πατρίδα και τὴν καταστροφὴν αὐ-
τῆς, τῆς ἀλγισμονήτου διὰ πάντα Ἑλληνα χώρας, ἥτις πιθανῶς μίαν ἡμέ-
ραν νὰ προσαρτηθῇ εις τὴν εἰς ἣν ἀνήκεν Ἑλλάδα.

Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον καταχωρίζεται ἰδιαίτερη στήλη ἐν τῷ περιο-
δικῷ μας και καλοῦμεν και πιστεύομεν ὅτι πίντες οἱ ἀδελφοὶ Μικρασιῶται
μαθηταὶ θὰ μᾶς συνδράμουν κατὰ δόνημιν.

Καὶ ἄλλους σκοποὺς ἔχει τὸ περιοδικὸν μας, τὴν ἀλληλογνωριμίαν και
στενωτέραν σύνδεσιν τῶν σημερινῶν ἐκρήτων μαθητῶν, τῶν αὐριανῶν πολι-
τῶν και ἴσως ἴσως ἡγετῶν τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας.

Τὴν μετῆδοσιν ὀφελίμων γνώσεων και διὰ ψυχγωγικῶν ἀναγνωσμάτων
ἠθικοποιήσιν τῶν μαθητῶν και ἀκόμησιν ἄλλων γνώσεων ἐκ τῆς προ-
σφυγῆς εις διάφορα συγγραμματα πρὸς ἀνάπτυξιν θεμάτων διὰ τὸ περιοδικόν.

Τὸν ζῆλον τέλος καίτην ὄθησιν πρὸς τὸ καλὸν διὰ ἀναγνωσμάτων ἠθικῶν
ἐν τῷ περιοδικῷ και διὰ τῆς πρὸς καλῶτερον τι προσασίας.

Ἄλλ' αὐτὰ περιμένομεν και ἐλπίζομεν νὰ διεγῶσιν ἐν τῇ πράξει.
Πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συναδελφους ἀπάσης τῆς ἐκρήτης και ἰδίως τῆς Ρε-
θύμνης στηρίζει τὰς ἐλπίδας του τὸ περιοδικὸν μας διὰ τὴν πραγμάτωσιν
τῶν εὐγενῶν τοῦτωνσκοπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΠΑΝΔΑΓΟΣ
ΥΠ. ΥΘΥΝ. Σ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΚΡΗΤΙΚΑ 2229

62 9
32 0
5 16

99 95

00

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Η ΕΟΡΤΗ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΕΝ ΡΕΘΥΜΝΗ

Τὴν 30ην Ἰανουαρίου ἐτελέσθη εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τῶν Εἰσοδείων ἡ εορτὴ τῶν τριῶν ἁγίων τοῦ πνεύματος δοξασιῶν, τῶν στύλων τῆς ἐκκλησίας, τῶν τριῶν ἱεροφαντῶν τῆς πίστεως ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Κατὰ τὴν εορτὴν παρέστησαν πλῆθος κόσμου ὡς καὶ τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαίδευσως τῆς πόλεως μας τιμῶντα τὴν σεπτὴν μνήμην τῶν τριῶν τοῦ ἔθνους μας καὶ τῆς θρησκείας μας ἁγίων καὶ σοφῶν διδασκάλων.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ὁ Γυμνασιάρχης κ. Μιχαὴλ Πρεβελάκης διὰ ὑπεροχὴν λόγου καὶ ἀνταξίου τῆς καρποφόρου δράσεως τῶν τριῶν ἱεραρχῶν, ἀνέπτυξε τὸ ἔργον αὐτῶν.

Ἐξῆς τὴν δρᾶσιν τῶν Ἑλλήνων Χριστιανῶν τούτων διδασκάλων, ἐξήτασε αὐτοὺς ἀπὸ Ἑθνικῆς καὶ Ὀρθοδοξικῆς ἀπόψεως καὶ τοὺς ἐδριξε ἀπαρεγκλίτως τείνοντας πρὸς σκοπὸν ζωοτόρας τὰς ἀπόψεις προηγουμένης, ἀνενίσταντας τοὺς ἁριστοκράτους ἐποχῆς ἐκείνης μεγαλοφρονῶς μὴ καμπτομένους πρὸ οὐδενός, θυσιάζοντας πᾶν ὅτι πλείονον εἶχον καὶ τέλος καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ βαρέως ἀλλ' ἁγίου σκοποῦ τῶν.

Ἄν ἐλησμόνησε καὶ ἐπίσης ἐξῆς τὰς ἁγίας αὐτῶν μητέρας τὰς θεαρέστους ἀναθρεψάσας καὶ παιδαγωγήσασας τὰ τέκνα αὐτῶν τὸ καλὸν συνιστᾶσαι καὶ ὑποδεικνύουσαι πάντοτε καὶ ἐτοκὰν παντοιοτρόπως ἀπομακρύνουσαι ἀπ' αὐτοῦς.

Ἐθίξε τὰς βεβήλους καὶ μύσαράς προσπαθείας μερικῶν ἐχθρῶν τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους μας καὶ δι' ὠραίας προσοχίας πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίας ἐξ ὀνόματος πάντων τῶν διδασκάλων τοῦ Νομοῦ μας καὶ μὲ ὄλην πράγματι τὴν ἀμάραντον ψυχικὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ μὲ λόγον δυνάμενον ἀπὸ πατριστικὰ καὶ Χριστιανικὰ αἰσθήματα ἐκάλεσεν τοὺς μὲν μαθητὰς νὰ μιμηθῶσιν τοὺς ἁγίους τούτους ἱεράρχας καὶ σοφοὺς διδασκάλους τοῦ ἔθνους μας τὰς δὲ μαθητρίδας τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν εὐγένειαν τῶν ἐπίσης ἁγίων μητέρων αὐτῶν ἵνα καὶ τὸ ἔθνος μας δοξασθῇ καὶ ἡθρησκεία μας περισσότερον ἐδραιωθῇ καὶ λαμπρυνθῇ.

Ὁ λόγος τοῦ σοφ. ἡ. μας Γυμνασιάρχου εἶναι μία ὑπεροχὴ καὶ ἐμβριθὴς μελέτη τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τῶν τριῶν μεγάλων ἱεραρχῶν καὶ μιὰ ὠραία διδασκαλία διὰ τοὺς μαθητὰς, λυπούμεθα δὲ διότι διὰ τὴν μακροσκέλειαν αὐτοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ περιοδικὸν μας.

Ὁ Ὑπεύθυνος Συντάκτης

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΟΥ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

Τὸ γυμνάσιόν μας ἔλαβε τὸν κόπον καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μᾶς φέρῃ γιὰ τὸ γὰρ τὰ μάτια μας. Ὁ Γιατρός αὐτὸς μᾶς παρετήρησε μὲ προσοχὴν καὶ ὄσων πονοῦσαν τὰ μάτια τῶν τοὺς ἔγραψε στὸ κατάστιχόν του. Εἶναι εὐτυχεῖς τώρα καὶ αὐτοὶ. Προηγουμένως τὰ μάτια τῶν τοὺς πονοῦσαν ἀνυπόφορα καὶ ἐκινδύνευε γὰρ μὴ μποροῦν νὰ διαβάσουν.

Μὰ μετὰ τὸ νὰ τοὺς κυττάξῃ ὁ ὀφθαλμολόγος, τὰ μάτια τῶν πῆζαν δύναμι καὶ τώρα εἶναι ἐντελῶς καλά.

Οὔτε τοὺς πονοῦν οὔτε θα τοὺς πονέσουν ποτὲ, ἐκτὸς βέβαια ἂν ὁ γιατρός χάσῃ τὸ σημειωματὰκι τοῦ αὐτοῦ στὸ ὀπιῶν εὐρίσκονται τὰ ὀνόματά των καὶ ἀκούσουν τὴν μυρωδιὰ τῶν φαρμάκων μὲ τὰ ὀπλοῖα ὁ γιατρός ἀσχολεῖται. Πόσον εὐτυχεῖς θὰ εἴμεθα ἂν μᾶς ἔφερναν καὶ ὀδοντοίατρον! Πῶς εὐτυχισμένος ὅμως θὰ ἦτο ὁ ψωμιάς γιὰ τὸ θὰ τοῦ κάναμε μεγαλύτερη καὶ τανάλωσι.

Στέλιος Βλαττάκος
Τελειόφοιτος

—ο—

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ

Ζήτησες στίχους μου καὶ ἔμένα
ἐνὸς φτωχοῦ τραγουδιστῆ
ὅπου μὲ μάτια δακρυσιμένα
Ἦχὼ σὲ βλέπω ζηλευτῆ
Θὰ σοῦ χαρίζω στίχους ἀφοῦ τὸ θέλεις
μὰ πρόσθετε σὲ τοῦτο ὄψιμα
Φαιδρὸς μὴ λές ὅτι τοὺς θέλεις
ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ στήθη βγαίνουν πονεμένα
Ε. ΛΑΠΑΙΟΣ
Τελειόφοιτος — Ρέθυμνον

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΜΑΣ

ΕΝΑ ΑΚΟΜΑ ΖΗΤΩ

Σε κάθε άλλη περίπτωση που ο ένθουσιασμός και η συγκίνηση θα πλημμυρούσε τα στήθια μας θα φωνάζαμε: «Ζήτω ο καλός μας Γυμνασιάρχης και οι καλοί μας καθηγητά!».

Μα τώρα που η περίπτωση αλλάζει και ο ένθουσιασμός και η συγκίνηση μεγαλώνει, όχι μόνο γι' αυτά τα πρόσωπα, που ναι για μας πνευματικοί πατέρες και προσπαθούν με κάθε δυνατή θυσία να μας φέρουν σ' ένα ανώτερο πνευματικό και ηθικό επίπεδο, πρέπει να φωνάξουμε το εγκάρδιο «Ζήτω» μα και για το Κοινωνικό Συμβούλιο της Στ' τάξης, η καλύτερη, για τα παιδιά της Στ' τάξης που σιέφτηκαν πάσγιά να κόψουμε ένα βήμα ακόμα στο δύσκολο δρόμο της μόρφωσης και για να κομηθούν, να πούμε, το Γυμνάσιο, θ' άποπε να δημιουργήσουν στη μαθητική τάξη μια πνευματική κίνηση, μια ωφέλιμη επικοινωνία του μαθητικού κόσμου που θάδινε στο μαθητή να καταλάβει πώς είναι ανάγκη να καλλιεργή το μυαλό του όχι μόνο με το να σχολείται γύρω απ' τα τριχωτά μαθήματα του σχολείου, μα και με το να προσπαθή να ύψωθι τόσο πνευματικά που να μπορη ελεύθερα και ύμορφα να εκφράζη τις σκέψεις του όχι μόνο υπροστά στον καθηγητή του μα και σ' όλους τους ανθρώπους.

Την κίνηση, λοιπόν, αυτή την δημιουργησε η ανώτερη του Γυμνασίου τάξη, με τη σταθερή πεποίθηση πως όλοι οι μαθητές και μαθήτριες θα βοηθήσουν το ευγενικό έργο και δεν θ' άφισουν να παύση η τόσο ωφέλιμη επικοινωνία τους με την έκδοση του περιοδικού «Μαθητική Ηχώ».

Κι' εγώ μα από κείνους που συγκινήθηκαν στέλω τα θερμά μου συγχαρητήρια σ' αυτούς που κάμαν την καλή αυτή σκέψη και χίλιες θερμές εύχες για την πραγματοποίηση του όραίου σκοπού των.

Εκατισανή Προκοπάκη
Τάξη Δα'

—0—

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΚΟΜΗ

Η τελευταία νύχτα της Δεκέμβρη είνε η νύχτα των συγκινήσεων τως πλμών, των δικρών και της ελπίδας. Γέρος άποστεμένος με κίτασπρα μαλλιά ερχόμενος από μακρινό ταξίδι θ' άποθάνη σε λίγο ακόμη.

Όταν η ώρα παρέρχεται τόσο η

συγκίνηση γίνεται ισχυρότερη γιατί το ψυχολόγισμα του γέρου χρόνου γίνεται αισθητότερον. Σημαίνουν τή μετάνοχη κι' ο άσπρομάλλης γέρος άπέρχεται στας κίωνίους μονάς κι' ένας άλλος τήν διαδέχεται στη θέσιν του.

Ένας χρόνος ακόμη προστίθεται στην πλάτη των δυστηχημένων ανθρώπων. Ένας χρόνος ακόμη έρχεται να επιδεινώση τήν θέσιν των και να συμπληρωτή έπεινα που δεν έπρόφθασε να κίμη άπορκατάχός του.

Οί άνθρωποι όμως τόν άποδέχον να με μεγάλην των χαράν όπως ελχανίποδεχθει και τή πικρή που μέτα στίς 360 μέρες του έδοκίμασαν τίς πικρές του και τίς χαρές του. Έζησαν τίς πικρές νύχτες του χειμώνα του κατέλιε άπορτο άκαλο και υού του τή μετ με γλέντια και χαρές τήν άλλην με θλίψεις και με κλαύματα. Ο άνθρωπος όμως ο κριωμένος για να ελπίζη και από τα ξεσά ακόμη κλαύει έχει τή πεποίθηση ότι ο κενούργιος χρόνος θα είναι καλύτερος του περασμένου. Έλπίζει ότι οι τέσσαρες περσοδοι του νέου χρόνου θα έπουλώσουν τίς πληγές του πλμω και ότι σάυτεις θα εύρη τό πιστή της λήθης για να ξεχάση τή τραύματα, τούς κόπους, τίς συμφορές του περασμένου χρόνου. Για τούτο λοιπόν όλοι άπό τήν πάλιν έως το χωριό από τή πολυτελή μέγαρα έως τίς πτωχικές κλύβες εμπτίζουν τήν πρωτοχρονιά με μεγάλην άρην θεωρούντες αυτήν ως αρχήν ανθρωπινότητας ζωής. Άς εύχηθώμεν λοιπόν και ήμεεις ο κενούργιος χρόνος να φύγη άσπρος σαν τή χιόνια χωρίς συμφορές και κταφρόνια.

Ι. Ν. ΔΑΣΚΑΛΑΝΤΩΝΑΚΙΣ
Τάξις ΣΤ' Γυμνάσιον Ραθύμνης

—0—

ΑΣΤΕΙΑ

Εν τῷ Σχολείῳ:

Διδάσκαλος τις εύρών επί της έδρας τεμάχιον χάρτου με τήν λέξιν «Όνος» και έννοήσας ότι κάποιος εκ των μαθητών του τὸ έγγραφε διά να τόν ύβρίση, ειπε προς αὐτόν: —Κόριοι, κάποιος εἰς ὑμῶν ἀφήκεν ἔδω τὸ ἐπισκεπτήριόν του!

Γ. Τερατολόγος

ΤΥΠΟΙΣ "ΕΡΕΥΝΗΣ"

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΦΩΚΙΑΣ

Ποτέ δὲν θὰ λησμονήσω τὴν ἀποφρά-
δα ἐκείνην ἡμέραν τῆς 22ας Αὐγούστου
τοῦ 1922 κατὰ τὴν ὁποῖαν διὰ δευτέραν
ἤδη φορὰν ἡ βαρεια πτέρνα τοῦ Τούρκου
κατακτητοῦ ἐπάτησεν τὴν ἀγαπημένην
μας πατρίδα, τὴν Ἑλληνικὴν μας Μ. Ἀ-
σίαν. Τούρκοι! Τούρκοι! ἦσαν αἱ ἀπαίσι-
σι λέξεις ποῦ ἔσπειρον τὸν πανικὸν καὶ
εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ζῶα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ
ὑπερήφανα βουνὰ τῆς πατρίδος μου.

Ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἐπήγαινε, ἤκουες
τὸ ἀπαίσιον ἄγγελμα τὴν θλιβερὰν εἶδη-
σιν, τὴν φοβερὰν πληθοφορίαν «Ἐ! πα-
τριώτη μὴν πηγαίνης ἀπ' αὐτοῦ γιατί θὰ
σὲ σκοτώσουν οἱ τσέτες».

Εὐτυχεῖς καὶ τρισμακάριστοι σεῖς ποῦ
ἐπέσατε πολεμῶντας τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ὑ-
πὲρ πίστεως καὶ πατρίδος διότι δὲν ἐ-
προφθάσατε νὰ ἰδῆτε τὸν βάρβαρον κα-
τακτητὴν νὰ σφάζῃ τοὺς γέροντας τὰς
γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά, νὰ ἀτιμάζῃ τὰς
ἀδελφάς σας καὶ νὰ πυρπολῇ τὰς πατρι-
κάς σας οἰκίας.

Ναὶ δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν ἡμέ-
ραν ἐκείνην καθ' ἣν εἶδον τὴν ἐξαδέλφη
μου . . . νὰ ἀτιμάζηται ἐνώπιον τοῦ θεῖ-
ου μου καὶ τοῦ ἐξαδέλφου μου καὶ ὕστε-
ρα τὸν τραγικὸν θάνατον καὶ τῶν τριῶν
αὐτῶν προσφιλῶν μου

Εὐρισκόμην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θεῖου
μου ὅταν αἶφνης ἠκούσαμεν κραυγὰς,
θρήνους, κάποτε καὶ ὄδυρμους. Ἐξήλ-
θομεν εἰς τὸν δρόμον νὰ δοῦμε τί συνέ-
βαινε· ὁ θεῖος μου λέγει. Κάθησε παιδί
μου Κῶστα μέσα μέσα μορεῖ νὰ εἶναι
τσέτες. Καὶ ἀλλοίμονο ναί λέξεις αὐταὶ ἦσαν
αἱ τελευταῖαι ποῦ ἤκουσα ἀπὸ τὸ στόμα
τοῦ θεῖου μου. Κατῆλθον καὶ οἱ τρεῖς εἰς
τὸν δρόμον, καὶ ἐκεῖ τοὺς ἀνέμενεν ἡ ἀ-
τίμωσις καὶ ὁ θάνατος.

Πῶς μορῶ λοιπὸν νὰ λησμονήσω ἐ-
γὼ μὲ ὄλα τὰ 8 χρόνια ἀπὸ τότε τὴν ἀ-

παισίαν αὐτὴν σκηνὴν ποῦ κρυμμένο; πί-
σω ἀπὸ τὸ παράθυρον παρέστην αὐτό-
πτης μάρτυς;

Οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἤρχισαν
πενθίμως νὰ καλοῦν τοὺς χριστιανοὺς εἰς
τὴν τελευταίαν των προσευχὴν, εἰς τὴν
στερνὴν των δέησιν, εἰς μάνην ὁμοῦ. Ὁ
Τουρκικὸς στρατὸς εἰσέλασε καὶ ἤρχισεν
ὁ ἐμπροσθεὶς τῆς πόλεως. Μέσα εἰς τὴν
Χριστιανικὴν μάζαν ποῦ ἦτο γύρω στὴν
ἐκκλησίαν μία φωνὴ σωτηρίας ἀντήχησε.

«Παῖδιά ἐμπρὸς τρέξατε μέχρι τοῦ Ἄσ-
μάντερε (μέρος παραθαλάσσιον καὶ τὸ ὁ-
ποῖον σημαίνει ποταμὸς μὲ κλήμματα)
κι' ἴσως νὰ εὐρίσκηται κανένα καράβιγιὰ
νὰ σῶς γλυτώσῃ ἐγὼ θὰ καθήσω νὰ ἀπο-
τελειώσω τὴν λειτουργίαν μου. Ἦταν ἡ
φωνὴ τοῦ σεβασμίου ἱερέως μας, ὅσ-
τι παρὰ τὰς παρακλήσεις μας ἔμεινε εἰς τὸ
οἶκον τοῦ θεοῦ χωρὶς νὰ σκέπτεται τὸν ἐ-
πρχόμενον θάνατον, ἀφοσιωμένος εἰς τὸ
καθῆκόν του. Ἡμεῖς διηυθνήθημεν πρὸς
τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπου κατὰ θεῖαν σύμπτω-
σιν ἦτο ἓνα ἱστιοφόρον ἠγκυροβολημέ-
νον. Ὅλοι ἐκάμαμε τὸν σταυρὸν μας καὶ
ἀπὸ τὰ χεῖλη ὄλων ἐξῆλθε μία σύντομος
εὐχαριστία πρὸς τὸν ὕψιστον. Εἴμεθα πε-
ρίπου 50 εἰσήλθομεν ὅλοι εἰς τὸ ἱστιοφό-
ρον καὶ μετὰ πεντάωρον ταξίδι ἐπατή-
σαμεν τὰ Ἑλληνικὰ χῶματα.

Ζήτην ἡ Ἑλλὰς ἐφωνάξαμεν καὶ διηυ-
θύνθημεν εἰς ἓνα Τουρκικὸν τζαμί ὅπου
καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοί μας εἶχον ἀπὸ χθὲς
καταλύσει ἐκεῖ.

Κωνσταντῖνος Παλῦζος Γ' 61

—ο—

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΠΕΤΕΙΟΙ

Τὴν κατωτέρω ἐμπνευσμένην
Πατριωτικὴν καὶ Χριστιανι-
κὴν προσφώνησιν πρὸς τὸν Ἄ-
εἰμνηπτον Ἱεράρχην Σλόνης
Χρυσόσαμον παραλαμβάνο-

μεν ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ναυ-
τική Ἑλλάς» καὶ ὅπως ἔχει δη-
μοσιεύομεν εἰς τὸ περιοδικόν
μας νομίζοντες ὅτι πολὺ προ-
ἄγει τοῦ σκοποῦ μας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΗΣΟΣΤΟΜΟΝ

ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ ΤΟΥ, 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Πατέρη! Θυμάσαι Ἦταν μιά ὥραία ἀγῆ,
ποῦ ὁ Γαλανὸς οὐρανὸς καὶ ἡ γαλανὴ θάλασσα
ἐσοκόρπισαν στήν ὥραία σου τὴν μαγευτικὴν Σμύρ-
νην, τὸ ἀγγελίμα τῆς ἐλεηθερίας. Καὶ ἡ ἀλησιμό-
νητη Προκυμαία τῆς ἐδέχθη μὲ σκίσημα χαρᾶς
τὸ ἀπαλὸ φίλημα τοῦ κύματος, ὅταν ἀπὸ τῆς
θαλασσοδαομένα καρύβια μας ἀντήχησε τὸ
σάλπισμα τῆς Ἀναστάσεως...

Ἦσαν ἐκεῖ, Πρῶτος, ἀνάμεσα στοὺς πρῶ-
τους, τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ὁ διαδό-
χος μὲ τὴν ὀλόχροση κορδὸνα καὶ τὸ ἱερὸν σκῆπ-
τρον, ἐδέχθηρες μὲ ἀγκάλες ἀνοιχτές τοὺς ἀνι-
κήτους ἐλευθερωτὰς. Τὰ κα ἀγάλανα μάτια σου
ὠφώθησαν ἐυγνώμονα πρὸς τὸν Πλάστην καὶ
ἐαιμάντι ἀτηρητὸ ἐκύλισε στὸ ὦραίο σου τὸ
πρόσωπο, τὸ δάκρυ τῆς χαρᾶς...

Ἀπάνω ἀπ' τὰ χαλάσματα κι' ἀπ' τοὺς
γρεμινούς ἀπάνω, σὺ ἐστήλωσες τὴν λεβέντεκη
κορμωστασιά σου.

Ἦσαν τὸ εἴ η δούλη Ἑλλάς ἐνσαρκωμένη.
Ἦ ἄλυσσιδες ἔσπασαν. «Οἱ τῶφοι ἀπέδωκαν
τοὺς νεκροὺς αὐτῶν» κι' αἰθάλατη καὶ ἀσβεστη
καὶ αἰωνία ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, μιλοῦσε μὲ τὰ
λόγια τὰ ἰδικά σου...

Ἦσαν ὁ Δεσπότης καὶ ὁ Ἐθνάρχης. Ἦ-
σαν τὸ Ἔθνος καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἦσαν ὁ μαρ-
μαρωμένος Παλᾶς ποῦ ἐσυνέχιζες τὴν διακο-
πίσαν λειτουργίαν...

Ἄντηχοῦν ἀκόμη ἡ καμπάνες τῆς Ἁγίας Φω-
ταίνης.

Στοὺς δρόμους καὶ στὰ τριόστρατα βροντο-
λογαίει τῆς πατρίδος τὸ ἱελικὸ καὶ τὸ κανόνι.

Ἦ κανονιὲς κῆτες ποῦ ἀκούονται πέρα ἐκεῖ,
εἶναι τῆς βόξης τῆς Ἑλληνικῆς τῆς μεσορνήνη-
μα. Ἐυπνοῦν τοῦ Ἡρακλείου οἱ λεβέντες, τοῦ
νικηφοροῦ Φωκᾶ οἱ ἀήττητοι συμμαχηταί, οἱ
ἀτρήμητοι λεγεῶνες θριαμβεύτικοι πυρσφόροι
τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, προβάλλον μὲ
τὸν Τσιμισκῆ, κι' ἀπ' τῆς χαράδρας καὶ τῆς
αἱματοποτισμένους φάραγγες, ἀπὸ τοὺς λόγγους
καὶ τὰ αἰθέρια βουνά, αἰώνων ἰαχὰ καὶ ἐμβα-
τήριζ ἀναξοῦν γιὰ νὰ φωνάξουν εἰς μιά μισοί-
στομος φωνή: Νίκη! Νίκη!... Κι' ἀπ' τὰ βῆθη
τῶν Ἀσιατικῶν ὄρεων καὶ γρεματιῶν ἡ φωνὴ
ζωντανεμένη ἐπαναλαμβάνει... Νίκη! Καὶ πᾶ-

λιν Νίκη!...

Τοῦ Ἑλλησπόντου τὰ δοξασιμένα τὰ νερά καὶ
τοῦ βοσπόρου ἡ μαγικὴ ἀερογαλιὲς φιλοῦνε μὲ
λαχτάρια τὸν θλασσόμαχον μας «Ἀρέδωρ».

Καὶ μὰς' ἀπ' τὴν Ἁγία Σοφία ὁ Μαρμαρω-
μένος Βιοσιῆας σηκώνει τὸ αἱματοστεφανωμένο
κεφάλι του καὶ ἡ γοργὴ μιτιὰ του ἀναζητᾷ μὲ
πόνο τὸ θρυλικὸ καράβι ποῦ ἦλθε νὰ φέρῃ
τῆς Ἁγίας Τράπεζα καὶ τὰ " γιο τ' Ἀρτοφό-
ροι. Τὴν Ἀνάστασι καὶ τὴ ζωὴ!... Εἶναι δι-
κὰ μας πᾶ ἡ Μαγνησία. Δικὴ μας εἶναι ἡ Με-
νεμένη, ἡ Φιλαδέλφεια καὶ τὸ Οὐσόκ. Τὸ αἱμα-
τοποτισμένο αἶδινο, τὸ ἀξίον τὸ μαρτυρικὸ, ἡ
Προῦσα τῶν Σουλτάνων. Δικὰ μας τὸ Ἀφιὸν
Καρᾶ—Χισόρ καὶ τὸ μυριόνεκρο Ἐσκῆ—Σε-
χιρ. Ἐπάνω στὴ Μονὴ τῶν Κομνηνῶν ὀπερή-
ζητη κρηματίζει ἡ Γαλανόλεπκος καὶ ἡ μακροῦ
ἔρημος μονοῦ μᾶς χωρίζει ἰπ' τῶν βαρῶρων
τὴ λυκοφωλιά.

Ἄ! Πατέρα!... Πῶς ἄλλαξε τόσο γρήγορα
ἡ ὄψη ἀπὸ τὴν σκηνογραφίαν; Πῶς ἠμπορεσε
ἡ λαμπρὴ αὐτὴ πραγματικότης νὰ εἰσέλθῃ σὲν ἕ-
να ὄνειρο μαγευτικὸ ἄλλ' ἀπτελὸ; Καὶ πῶς ὁ
ὄνειρευμένος ἀβὴς ντὸς ποῦ τὸν ἐστήλωσαν πα-
νωψηλὸν μὲχρι τῶν οὐρανῶν τὰ στίβαρα χέρια
τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴν εἶναι σήμε-
ρα πρὸς γοητρετικὰ ἐρεῖπια... ἐρεῖπια τρο-
μαχτικά!...

Εἶναι ἀλήθεια λοιπὸν, Δεσπότη μου ἡρωικέ,
πῶς τὴ Σμύρνη σου, τὴ Παγκαλιή μας Σμύρνη,
τὴν πατοῦν καὶ πάλιν οἱ Τούρκοι; Πῶς ξαναγύ-
ρισε καὶ πάλιν ἡ Σημαία τοῦ αἵματος καὶ τῆς
φρίξης καὶ πῶς ἐκεῖ ποῦ ἀντιχόσσε ἡ ἀηδονόλα
λη φωνὴ σου, τοῦ Μονεζίνη ὁ κρωγμὸς δαύζει
τὸν μετὰ Χριστὸν Προφήτην;

Καὶ σὺ τοῦ Ἔθνους μας τὸ δούλου τὸ ἱερὸ
καμᾶρι, τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἔνθεος μυσταγωγὸς,
τοῦ θρόνου τοῦ Ἀρχιερατικοῦ τὸ σέμνωμα τῆς
Δράμας ὁ ἀτρήμητος Δεσπότης, πῶς πῆρες μὲ
τόση αὐτάρνηση τοῦ μαρτυρίου τὸν φορικτὸν καὶ
αἱματοποτισμένο δρόμο; Κι' ἀνέβηρες γαλήνιος
κι' ἀτάραχος τὰ σκαλοπάτια τοῦ θυσιαστηρίου
καὶ ὑπέροχος ἀντίκρυσε τὰ μανιασμένα πλήθη,
ὅπως ἐκείνος τὸν σκληρὸ λῶφο τοῦ Γολγοθᾶ ὄ-
ταν τὰ χέρια τους τὰ βέβηλα ἀπλώθησαν ἐπάνω

στον Χριστόν τοῦ Κυρίου;

Ἐψηλά ἐκράτησες τὸ ἱερόν καὶ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπές σου ὄνομα ἐνώπιον Ἐθνῶν καὶ Βασιλέων. Σημαῖες Χριστιανικῶν Κρατῶν ὑπερήφανα ἐκκημάτιζαν στῆς Σμύρνης τὸ Γαλανὸ Λιμάνι. Πολεμικά θεώματα μὲ ἀστραφτερά κανόνια ἐφόβιζαν γῆ καὶ οὐρανὸ καὶ ἐνώπιον τῶν Ἰσχυρῶν τῆς ἐντροπιασμένης Εὐρώπης ἕνας Χριστιανός, ἕνας Ἕλλην Ἐπίσκοπος ἐδοκίμαζε ἕνα ἀπὸ τὰ ἀπαιθροπότερα μαρτύρια ποῦ ἔχουν νὰ δεῖξουν οἱ αἰῶνες!

Εἶναι ἡ μοῖρα τῶν μεγάλων καὶ τῶν ὑπερανθρώπων. Εἶναι ἡ μοῖρα ἐκείνων ποῦ ὑψώνονται ἀθάνατοι στῆς καρδίαις καὶ στῆς ἀναμνήσεσι τῶν λαῶν.....

Κοιμήσου Πατέρα!... Καὶ ἂν οἱ Ἰσχυροὶ τῆς γῆς σὲ ξεχάσαν, ἡ Ἑλλάς σου δὲν θὰ σὲ ξεχάσῃ. Τὰ χρόνια θὰ περνοῦν γοργά—γοργά, ἀλλὰ σὺ στῆ ψυχῇ τοῦ Ἐθνους ὀλοζώντανος θὰ ζῆς καὶ θὰ κάθῃσαι ἐπάνω σὲ θρόνον ἀτίμητο ποῦ σοῦ ἔπεισεν τοῦ Ἐθνους ἡ γλυκεῖα εὐγνωμοσύνη.

Κοιμήσου στῆ δόξα σου τυλιγμένος.... Γλυκόλαλα τὰ ἀηδονάκια θὰ ψάλλουνε ἀτέλειωτα τὸ κλέος τῆς Σμύρνης τὸν Δεσπότη.

Ἡ λιγυρόφθογη Μοῦσα ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος καὶ τοῦ Παρνασσῶς καὶ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν Ἰσχυρικῶν βουνῶν θὰ σοῦ τονίξῃ πάντοτε τὴν περὶ γλυκῶ τραγουδῆ. Καὶ τὰ παιδιὰ μᾶς μεγαλώνοντας θὰ πέρουν ἀπὸ τῆς μανιάδας τῶν σάν αἰώνιο φυλακτῶ τῆς ἐθνικῆς τῶν συνειδήσεως τῆς Σμύρνης, τὸ ἀγίασμένο μὲ τὸ αἷμα σου ἀκρογιάλι.

Κοιμήσου Πατέρα ἀγαπημένε! Σὲ ὀρκίζομαστε! Ποτὲ Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσωμε τὸν Γολγοθᾶ σου τὸν φρικτὸ καὶ τὸ «μικριμένο» τὸ σχοινί... «Καὶ σὲ ἅγιο Πρόσωπό σου τ' ἄτμα τὰ ραπισματα»... «τὸ δόγκο»... «τὴ λαχτάρα»... «τοῦ Κόσμου τὴν ποδοβολή»... Πατέρα εὐλόγη τὰ παιδιὰ σου.

Ἀρχιμανδρίτης

Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἱερεὺς τοῦ Πολ. Ναυτικοῦ

ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Ο ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ

Δὲν εἶχα μισοαναίξει τὰ μάτια μου ὁπότε ἤκουσα τὴν μαμὰ μου νὰ λέγῃ.

— Ὀλόλευκοί εἶναι οἱ δρόμοι.

— Τὶ μαμὰ; χιόνισε;

— Χιόνισε λέει;

Τότε πιά δὲν κρατήθηκα ντύθηκα γλήγορα γλήγορα καὶ βγήκα ἔξω. Ἀλλὰ τότες διέκρινα μερικὰ παιδιὰ ποῦ τρέχανε ὅλα μαζί καὶ κυνηγοῦσαν ἕνα μικρὸ σποῖρματάκι, τέλος τὸ πιάσανε καὶ ἄρχισαν νὰ χορεύουν ἀπὸ τὴ χαρὰ τους σάν τοὺς ἀγρίους ὅταν θὰ πιάσουν κανένα λευκὸ Θυμῆθηκα τότε τοὺς στίχους τοῦ Γεωργίου Βυζινοῦ ποῦ λένε.

Ἐνα πουλάκι μὲς τὸ χιόνι

Ζητᾷ τοῦ κάκου κάτι τι

Τὸ δόστυχο πεινᾷ κρυώνει

Καὶ νὰ πετάξῃ ἀδυνατεῖ

Παιδιὰ π' ἀγράμματα τ' ἀφήσουν

Κ' εἶν' ἀσπλαχνὰ καὶ μοχθηρὰ

Τέτια πουλιὰ σάν ἀπαντήσουν

Τό χουν μεγάλη τους χαρὰ

Καὶ τρέχουν καὶ τὰ κυνηγοῦνε

Ἐτρέξα καὶ τὰ πλησίασα καὶ τῶν λέγων: τί σᾶς ἔκαμε αὐτὸ τὸ δυστυχισμένο σπουργιτάκι καὶ τὸ κυνηγᾶτε διὰ νὰ τὸ σκοτώσετε; μήπως σᾶς ἔκανε κανένα κακὸ; δὲν τὸ λυπᾶσθε τὸ κούμενο ποῦ μὲ τὸ χιόνι ἔχει παγώσει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πετάξῃ; Μήπως δὲν ἔχει καὶ αὐτὸ μάτια κόκκιλα καὶ αἷμα σάν καὶ σᾶς; Μήπως δὲν μᾶς κάνουν τόσο καλὸ μὲ τὸ νὰ μᾶς καθαρίζουν τοὺς κήπους ἀπὸ τῆς κάμπιες;

Τὰ παιδιὰ μὲ ἄκουαν μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ λυπούμενα καὶ αὐτὰ δι' αὐτὸ ποῦ ἔκαμην, ὁ δὲ μικρὸς ποῦ τὸ ἐκράτει τὸ ἐφίλησε στοργικὰ καὶ μοῦ εἶπε — Νὰ πάρετο ἐσὺ καὶ περιποιήσουτε καὶ νὰ εἰσεύρησθε ὅτι δὲν θὰ κυνηγήσουμε ποτὲ πειὰ πουλιὰ. Ἐγὼ δὲ τὸ ἐπῆρα μαὶ εὐχαρίστησα θερμὰ κατόπιν τὸ ἔφερα εἰς τὸ σπῆτι μου τοῦ ἔδωσα φαγὶ καὶ τὸ ζέστανα. Τὸ δὲ πουλάκι σάν νὰ κατάλαβε τὸ καλὸ ποῦ τοῦ ἔκαμην καὶ πετῶν τρυγύρω μας ἀπὸ χαρὰ ἐφαίνετο σάν νὰ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΘΗΤΙΚΗΝ ΜΑΣ ΖΩΗΝ

ΕΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΑΓΩΝΙΑΣ

Ἦτο τὸ περασμένο θέρος· τὰ μαθήματά μου εἶχαν τελειώσει, τ' ἀποτελέσματα τοῦ σὺν μελλοθάνατος περίμενα μὲ ἀγωνία καὶ δὲν ἔπαυα νὰ τὰ συλλογίζομαι ἀγρυπνῶς, δημοσιεύθησαν. Ὁ! ποῖα δυστυχία! ποῖα θλίψη!

Εἶχα νουραγία καὶ ἔμεινα γιὰ τὸν Σεπτέμβριον. Βρισκόμουν ἀκόμη στὸ Ρέθυμνον μὰ τώρα ἔπρεπε νὰ φύγω, ἀλλὰ πῶς ποῦ θὰ πηγαίνα; ἔπρεπε νὰ πάω στὸ χωριό μου, μὰ πῶς θὰ τοὺς ἔλεγα καὶ πῶς θὰ τοὺς δικαιολογοῦσα τὸ ἀτύχημά μου; Τέτιες σκέψεις βασάνιζαν τὸ μυαλό μου καὶ μὴ δειλία μὲ καταλίμβανε. Οἱ γονεῖς μου ὅμως θ' ἀγωνιοῦσαν καὶ ἔπρεπε νὰ φύγω.

Ἀποφάσισα, μπῆκα σ' ἓνα αὐτοκίνητο μὰ σὲ ποῖο δὲ θ' ἰμοῦμαι, ξέρω μόνο πῶς ἔφθασε πολὺ γρήγορα στὸ χωριό ἔτσι μοῦ φάνηκε. Σὺν ἔφθασα ἐκεῖ δὲν ἐτολμοῦσα νὰ πάω στὸ σπίτι ὀλοθάνατος ὅπου ἔμελλε νὰ με δεῖ; ἔτσι καὶ ἔφυγα ἀπὸ τὸ χωριό μου καὶ ἀπὸ τὸν πόδα ἐκόμενον ζήτησα μὴ λεμονάδα προσποιοῦμενος τὸν ἄρροστο.

Στὴ καφενεῖο ὅμως δὲν μποροῦσα νὰ παραμείνω πολὺν ὥρα ὅτι δὴ τὸ χωριό ἐξέρει τὸ ἀτύχημά μου καὶ ὅτι γ' αὐτὸ ἔλεγον ὅπου συζητοῦσαν.

Ἐφυγα ἀπὸ κεῖ μὰ πῶς πῆγα στὸ σπίτι, πῶς παρουσιάστηκα στοὺς γονεῖς μου καὶ ποῖα ἐντύπωση τοὺς ἔκαμε ἢ εἰδήσή μου! μὴ μ' ἔρωτᾶτε γιατί δὲ θέλω νὰ γέρω στὴ θύμησή μου τέτοιες στιγμῆς, στιγμῆς ἀγωνίας! στιγμῆς ἀπελπισίας!

Κλείστηκα μέσα μερικὲς μέρες μὰ δὲν ἤθελα ν' ἀκούω μιλιές δὲν ἤθελα νὰ βλέπω ἄνθρωπους καὶ ἐποθοῦσα τὴ μόνωση καὶ τὴν ἐρημιά.

Κατέφυγα μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό σ' ἓνα ἐρημολοφίσκο, ποῦ ἢ ὁμορφιά του, τὸ παχὺ σκιανιὸ τῶν περὶ τὸν δένδρων, τὸ μαγικὸ περιβάλλον του, τὸ δροσερὸ νεράκι τῆς πηγῆς του, τὰ γλυκὰ τραγούδια τῶν περὶ τῶν τραγουδιστῶν δὲν ἔδιναν τώρα πειὰ καμμιά τέρψη στὴ θλιμμένη μου ψυχῇ, καμμιά ἀπόλαυση καμμιά ἀνακούφιση.

Κουρασμένος ὅλη τὴ μέρα ἀπὸ τὰς σκέψεις περίμενα τὸ σούρουπο ν' ἀπλώσῃ τὰ μενεξεδένια φτερά του, νὰ σκεπάσῃ τὴν γῆ γιὰ νὰ παραδοθῶ σὲ θεμβασμούς καὶ ν' ἀρχίσω τὸ θλι-

μὰς ἔλεγε: «σὺς εὐχαριστῶ σὺς εὐχαριστῶ» Τόσο δὲ πολὺ ἐσυγκινήθημεν ὥστε δάκρυα ἐγέμισαν τὰ μάτια μας καὶ μὰς ἐδίδαξε συγχρόνως νὰ ἀγαποῦμε αὐτὰ τὰ μικρὰ πλάσματάκια ποῦ δὲν ἔχουν αἴσθημα ἔχουν ἀγάπη, ὅμως καὶ θέλουν νὰ ζήσουν κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

ΛΑΚΙΣ ΙΔΗΣ

Τάξη Ε Γυμνασίου Ρεθύμνης

βερό τραγοῦδι «Σ' αὐτὴ τὴν ψεύτικη ζωὴ πῶς βρέθηκα καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω γεννήθηκα γιὰ νὰ πονῶ καὶ μοναχὰ νὰ ὑποφέρω».

Τὴν ἡμέρα μόνο σύντροφο εἶχα! ἄγρια ποὺ λάλα πῶν πετοῦσαν ἀπὸ δένδρον εἰς δένδρον καὶ κελαδοῦσαν χαρούμενα λὲς καὶ ἤθελαν νὰ διασκεδάσουν τὴ θλίψη μου.

Τὴν νύχτα πάλιν εἶχα τὸν Γκιῶνη ποῦ διέσχισε τὸν ἄερα καὶ ἐδρηνοῦσε λὲς καὶ συνεμερίζετο τὸν πόνο μου.

Ὁ ἕννος μου εἶχε χαθεῖ, καὶ ἂν γιὰ μιὰ στιγμή μὴ κλειόσα τὰ μάτια μου, τρομακτικὰ ὄνειρα μ' ἔκαναν νὰ τινχθῶ ἀπάνω, νὰ ἐυπνήσω τρομαγμένος καὶ ἀγρυπνῶς νὰ περάσω τὸ ὑπόλοιπον τῆς νύκτας.

Ἔτσι κυλοῦσαν οἱ μέρες μου στὴν ἐρημιά καὶ τὴ μονοτονία δίχως καμμιά παρηγοριά χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἔλπιδα.

Ὁ πρῶτος μῆνας πέρασε καὶ ἐγὼ ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἐρημο, ἔπρεπε νὰ συναντήσω πάλι τοὺς ἀνθρώπους, νὰ δέχωμαι τὰ εἰρωνικά μειδιάματα καὶ τὰ περιφρονητικὰ βλέμματά τους. Ἐπρεπε νὰ γυρίσω πάλι στὸ Ρέθυμνον νὰ προπαρασκευάζομαι γιὰ τὴν ἐπανεξέτασή ἐτσι καὶ ἔκαμα.

Ἦλθε στὸ Ρέθυμνον βρήκα βιβλίον καὶ ἀρχισα τὴ μελέτη.

Ποῖα ὅμως συγκίνηση! ποῖα θλίψη! ποῖα τύψη τῆς συνείδησης!

Συμμένος πάνω στὴν καταραμένη Ἄλγεθρα ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ διαβάζοντας τὰ καταραμένα σὺν καὶ πλὴν καὶ τίς διαβολικὲς παρενθέσεις καὶ ἀγγύλες τῆς, ἀκουα τοὺς συμμαθητάς μου περνοδιαβαίνοντας ἀπὸ τὸ σπίτι μου, νὰ τραγοῦδοῦν ἀμέριμνοι, καὶ νὰ διασκεδάσουν χαρούμενοι καὶ εὐτυχιμένοι.

Ἡ καρδιά μου ξεγίλιζεν ἀπὸ τὸν πόνο τὰ μάτια μου βούρκοσαν καὶ ἀρχισα νὰ καταρῶμαι τὸν ἑαυτό μου λέγοντας. Γιατί νὰ μὴν ἔχω καὶ ἐγὼ τώρα τέθια ἐλευθερία! τέθια χαρὰ! γιατί νὰ μὴ διασκεδάζω μαζύ τους; Γιατί ν' αἶμαι σκυμμένος ὅλη μέρα καὶ ν' ἀγρυπνῶ τὴ νύκτα πάνω στὸ βιβλίον; γιατί νὰ ὑποχρεώνωμαι γιὰ ἐπανεξέτασή; γιαιὶνὰ φαρμακῶνω τὴ νεοότητί μου; ποῦπρεπε ν' ἄναι γεμάτη χαρὰ γεμάτη ζωὴ καὶ εὐτυχία.

Ἀχ! ὁ ἄθλιος! γιατί νὰ μὴν τὰ προλάβω ὅλα αὐτὰ μὲ λίγη μελέτη!

Τέτιες σκέψεις περνοῦσαν ἀπὸ τὸ νοῦ μου καὶ ἐσπάραζαν τὴν καρδιά μου.

Ἔτσι μὲ μεγάλη θλίψη καὶ μεγαλύτερη διαρκῆ ἀγωνία πέρασε τὸ μαρτυρικὸ μου καλοκαίρι ποῦ ἀφῆκε ἀλησμόνητη τὴν διάβασή του.

Ε. Λακίσης

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΟΥΡΑΝΟΝ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΤΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΕΙ Η ΣΕΛΗΝΗ

Ο ΚΑΥΧΗΣΑΡΗΣ

Πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ οὐρανοῦ ἐκινεῖτο ἡ σελήνη, ὡς ἐλαφρὸν πλοιάριον εἰς τὴν ἀντάκλασιν τοῦ ἐρυθροχρόου φωτός τοῦ δύοντος ἡλίου.

Τὰ παιδιὰ ἔδειξαν ταύτην εἰς τὸν πατέρα των.

— Πόσον ὥραία καὶ τρυφερά πῖναι, εἶπεν ὁ Ἀλέξιος.

Τοιαύτη δὲν φαίνεται πάντοτε.

— Εἶναι εἰς τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίας, εἶπεν ὁ πατήρ.

Καθ' ἑκάστὴν ἡμέραν αὕτη θὰ αὐξάνεται καὶ θὰ προσλαμβάνη φῶς, μέχρι οὗ μᾶς δεῖξει τὸν ὅλον καὶ τέλειον κύκλον τῆς. Ἴσως ἐνίοτε νέφη θὰ τὴν σκεπάζουν, καὶ τότε θὰ καλύπτεται τρόπον τινὰ τοῦ προσώπου τῆς. Ὑστερον ἀπὸ τινος χρόνου πάλιν τὸ φῶς τῆς θὰ ὀλιγοστεύῃ καὶ αὕτη θὰ γίνεται μικρότερα, μέχρις οὗ χαθῆ, διὰ τὸ νὰ γίνῃ τελεία εἰκὼν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

— Διόλου δὲν καταλαμβάνω τοὺς λόγους σου, εἶπεν ὁ Θεόδωρος.

Ἡ βεβαίως, διέκοψεν ὁ Ἀλέξιος, ἐγὼ γνωρίζω τί θέλετε νὰ εἴπητε. Ὁ ἄνθρωπος αὐξάνει, ἀκμάζει ἐπὶ τινος χρόνον ἔπειτα ἐλαττοῦται τέλος χάνεται καὶ κρύπτεται εἰς τὸν τάφον.

— Τὰ νέφη, εἶπεν ὁ πατήρ τὰ ὁποῖα ἐνίοτε σκεπάζουν τὴν σελήνην, τί ἀπεικονίζουν;

— Ταῦτα δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω, ἀπήντησεν ὁ Ἀλέξιος.

— Ταῦτα εἶναι τὰ δυστυχήματα, τὰ ὁποῖα συμβαίνουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐξηκολούθησεν ὁ πατήρ. Οὐδεὶς ἀνθρώπος μέχρι τοῦδε ἐπέρασε ζωὴν διαρκῶς ἀνθηρὰν καὶ παιδρὰν ἕκαστος εἶχε καὶ τὰς θολωμένας του ἡμέρας.

Ἄλλ' ἀπὸ τοὺς ἀθώους καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους τὰ νέφη παρέρχονται καὶ ἡ ἡσυχία τῆς ψυχῆς των μένει ἀδικτη....

Ὅταν τέλος ἡ σελήνη χαθῆ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μας, δὲν καταστρέφεται ἀλλὰ λήμπει εἰς ἄλλον τόπον αἰωνία καὶ ἀμετάβλητος.

«Μιρέττα»

Μαθήτρια Γυμν. Ρεθύμνης

Ἐπήγνα τότε εἰς τὴν Δ' τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου. Μαζὶ μὲ κάποιους φίλους μου εἶχαμε μαζευτεῖ τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τῶν Βαγιῶν στὸ "Λεϊβάδι", τοῦ χωριούμου κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο πλῆτανο πούμοιζε σὰν ἕνας πελώριος γίγαντας στὸ γλωμὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ποῦ δινε μιὰ μυστηριώδη ὄψη σ' ὅλα τὰ πράγματα. Οἱ γοῦλλοι τώρα τραγουδοῦσαν τὸ παντοεινὸ τους τραγούδι καὶ ὅλη ἡ φύση γέμιζε ἀπὸ μυστήριον καὶ γοητεία!

Μιλούσαμε γιὰ φαντάσματα γιὰ νεράιδες καὶ γιὰ τέτοια καὶ ὅλον ἡ ψυχὴς εἶχαν γεμίσει ἀπὸ τὸ συναίσθημα ἐκεῖνο τοῦ φόβου ποῦ κυριεῖ τις ψυχὴς μας ὅταν μιλοῦμε γιὰ τέτοια πράγματα. Ἐνας ὅμως ἀπὸ τὴν παρέα ὁ Νίκος ἐπειδὴ ἀπὸ μικρὸς εἶχε συνηθίσει νὰ νυκτιάζεται ἐξω καὶ νὰ κοιμάται τὸ καλοκαίρι στὴν ἐσοχὴ δὲν εἶχε φοβηθῆ ἢ τοῦλάχιστο ἔκανε πῶς δὲν φοβήθηκε καὶ μᾶς λέει — Ἐγὼ δὲν πιστεύω τέτοια πράγματα καὶ δὲν φοβοῦμαι τὰ φαντάσματα. Οἱ ἄλλοι δὲν ἐδώσαμε προσοχὴ στὰ λόγια του ἀλλὰ τὰ πῆραμε ὡς λόγια ἐνὸς ποῦ θέλει νὰ καυχιστῆ καὶ τίποτε παραπάνω γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσουμε ὅμως τοῦ λέμε — Ἀφοῦ λές πῶς δὲν φοβάσαι πῆγαινε νὰ φέρῃς τώρα τὸ «σημαντήρι» ἀπὸ τὸ Νεκροταφεῖο. Τὸ «σημαντήρι» αὐτὸ ἦτο ἕνα μεγάλο σίδερο ποῦ τὸ παίζαμε κάθε βράδυ τῆς μεγάλης ἐβδομάδας στὰ αὐγικά γιὰ νὰ χωνοῦν οἱ χωριανοὶ στὴν ἐκκλησιὰ καὶ ποῦ ἦταν στὸ νεκροταφεῖο κρεμασμένο πάνω σὲ μιὰ ἐλῆ. Ὁ Νίκος δίσταζε στὴν ἀοχὴ καὶ ἔμεινε σκεφτικὸς κάμποση ὥρα. Τέλος ὅμως μᾶς λέει ἀποφασιστικά. Πόσο βιάζεστε στοίχημα νὰ πάω νὰ σᾶς τὸ φέρω. Ἐμεῖς ἀφοῦ ἐκύτταζε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο κάμποση ὥρα τοῦ ὑποσχεθήκαμε νὰ τοῦ δώσουμε 25 δρ. ἂν πάη νὰ μᾶς φέρῃ τὸ σημαντήρι. Ὁ Νίκος πρόθυμα δέχτηκε καὶ τραβήξε ἀμέσως γιὰ τὸ Νεκροταφεῖο. Ἀφοῦ ἔφυγε ἡμεῖς σκεφτήκαμε νὰ τοῦ βράσωμε καριὰ. Πήγαμε στὸ σπῆτι μου ἐγὼ μ' ἕνα ἄλλο πῆραμε δύο σεντόνια καὶ τραβήξαμε τρέχοντας γιὰ τὸ Νεκροταφεῖο.

Φτάνοντας ἐκεῖ τυλιχθήκαμε τὰ σεντόνια καὶ πηδήσαμε μέσα ἀπὸ τὸ χαμηλὸ φράχτη. Κουφτήκαμε πίσω ἀπὸ ἕνα μνημα, συγκρατώντας καὶ αὕτη τὴν ἀναπνοὴ μας καὶ περιμέναμε. Ἀλήθεια ὅλα ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἐμπνέανε τὸν τρόμο καὶ ἡμεῖς ἂν καὶ εἴμασε δύο ἐδειλιάσαμε κάπως. Τὰ κυπαρίσσια ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἔρριχναν κάποιους μυστηριώδικες σκιὰς ποῦ φαινότανε σὰν μαῦροι γίγαντες ποῦ ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ ὀρμήσουν νὰ ἀνίξουν τὸν καθένα ποῦ θὰ ἐρχόταν νὰ τὸν διαταράξῃ τὴν ἡσυχία των.

Ποῦ καὶ ποῦ κανένας σταυρὸς φάνταζε στὸ μισσοκόκαδο κι' ἔμοιαζε σὰν νεκρὸς ποῦ μόλις

είχε σκηνοθῆ ἀπὸ τὸ μνήμα του.

Μιά μυστηριώδικη σιγαλιά ἐπικρατοῦσε σ' ὅλο τὸ μέρος κοῦκανε πῶς φοβερὴ τῆ νύχτα ἐκείνη καὶ ποῦ δὲν τὴν διατάρατσε παρὰ ἡ θλιβερῆ φωνῆ τοῦ Γκιώνη ποῦ καλοῦσε τὸν ἀδελφὸ του καὶ ἡ ἀπαίσια φωνῆ τῆς κουκουβάγιας.

Ἐμείναμε ἔτσι κάμποση ὥρα στὶς θέσεις μας. Σὲ λίγο ὁ ἄλλος μὲ τραβῆξε ἀπὸ τὸ μανίκι λέγοντάς μου. — Σοῦ, ναμίξω πὼς ἀκουσα κάποιον θόρυβο. — Θάνατι ὁ λεγόμενος χωρὶς ἄλλο τοῦ εἶπα ἐγώ.

Ὁ θόρυβος ἔπαψε γιὰ μερικὲς στιγμὲς. Σὲ λίγο ὁμοῦς μιά σκιά πῆδησε τὸ χαμηλὸ φράχτη τοῦ νεκροταφείου καὶ μπῆκε μέσα, ποῦ πλησιάζοντας ἀπὸ γλωμὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὸν ἀναγνωρίσαμε ἀμέσως ἦταν ὁ Νίκος. Ἀφοῦ ἔμεινε κάμποση ὥρα δισταχτικὸς τραβῆξε κατ' ἄκρον τῆ ἐλῆτῆ ποῦ ἦταν κρεμασμένο τὸ σημαντήρι χωρὶς νὰ κοιτάξῃ οὐτε δεξιὰ οὐτε ἀριστερά.

Ἦταν ἔτοιμος νὰ ἀνέβῃ πάλι στὸν τοῖχο ὁταν πεταχτήκαμε ἀμέσως ἀπὸ τὸν κρηψῶνα μας τυλιγμένοι μὲ τὰ σεντόνια καὶ κρατῶντας καθένας μας ψαβὰ ἓνα μακρὸ ξύλο. Φαίνεται ἔτσι σὰν βουκόλακες ποῦ μόλις εἶχαν βγῆ ἀπὸ τοῦς τάφους. Μόλις αὐτὸς μᾶς εἶδε ἔβγαλε μιά τρομαγμένη φωνὴ παρότρυνε τὸ σημαντήρι ἐδιασχέλισε τὸ φράχτη καὶ ἄρχισε νὰ τρέχει σὰν τρελλὸς πρὸς τὸ χωριὸ φωνάζοντας «βοήθεια! φαντάσματα. Ἐμεῖς ἐκαρδιωμένοι στὰ γέλοια, ἐακολουθοῦσαμε νὰ τὸν κυνηγοῦμε ἐνῶ ἐκεῖνος βγάζοντας κάτι ἄγριες στριγγλικὲς φωνὲς πηδοῦσε τοῖχους καὶ χαντάκια καὶ ἔτρεχε σὰν φρενιασμένος. Τὸ κυνηγητὸ αὐτὸ βίασθη ἐκμυστηριώδης. Σὲ λίγο μόλις 10 βήματα μᾶς χωρίζανε ἀπ' αὐτὸν ὅταν αὐτὸς βγάζοντας μιά ἄγρια φωνὴ ἔπεσε χάμω λιγοθυμισμένος. Ἦρθε καὶ μᾶς τώρα ἡ σειρὰ μας νὰ τρομάξωμε. Γιὰ νὰ μὴ βροῦμε τὸν μπελά μας τὸ βάλουμε στ' ἀπόδια καὶ φτάσαμε ἀπὸ ἄλλο δρόμο στὸ σπίτι μου, ὅπου ἀφήσαμε τὰ σεντόνια. Σὲ λίγο γυρίσαμε στὸ μέρος ποῦ εἴχαμε δῆ τὸν Νίκο νὰ πέφτει γιὰτὶ φοβώμενος μήπως εἶχε πάθῃ κανένα κακὸ καὶ βρήκαμε ἐκεῖ πολλοὺς χωριανοὺς μαζεμένους ποῦχαν ἀκούσει τίς φωνὲς του καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν φέρουν στὰ σύγκαλά του. Σὲ λίγο ἀνοίξε τὰ μάτια του καὶ ἡ πρώτη του λέξη ἦταν νὰ ρωτήσῃ «ποῦ εἶναι οἱ καταχανάδες βοήθεια!» Ποῖοι καταχανάδες ρώτησαν οἱ χωριανοί. Ὁ Νίκος τοὺς διηγῆθηκε ὅτι τοῦ εἶχε συμβῆ. Ἐμεῖς μόλις συγκρατοῦσαμε τὰ γέλοια μας καὶ παρὰ λίγο νὰ προδοθῶμε. Οἱ χωριανὶ ἄλλοι πιστεψαν—Ἄκουσε μιά συμβουλὴ τοῦπαν ὅλοι ὁμοῦς ἄλλῃ φορὰ νὰ μὴν πανοῦσαι γιὰ τίποτα γιὰτὶ οἱ κωμωχισιάφθες αὐτὰ παθαίνουν. Σὲ λίγο καὶ ἅμα ἡ κωμικοτραγικὴ αὐτὴ σκηνὴ ἐτελειώσε τραβῆξε καθένας γιὰ τὸ σπίτι του. Τραβῆξαμε καὶ ἐμεῖς στὰ δικὰ μας εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸ μά-

θημα ποῦ εἴχαμε δεῖξει στὸ φίλο μας νὰ μὴν καυχᾶται περὶ ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ μάθημα ποῦ καὶ ἐμεῖς πήραμε πὼς δὲν πρέπει δηλ. νὰ τρομάξωμε τοὺς ἄλλους γιὰτὶ μπορεῖ στὴν ὑπερένταση τῶν νεύρων ποῦ θ' ἀρθῆ ὁ ἄλλος νὰ πάθῃ καὶ κανένα κακὸ μεγάλο.

Κώστας Μικροβουλίας

Μαθητῆς Στ. Γυμνασίου

25—1—30

—0—

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΑΙΟΥ

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ὁ Γαλιλαῖος διὰ τὰς πολλὰς ἀνταρτικὰς ἐπιχειρήσεις ἀνομιάνθη πατήρ τῆς νεωτέρας φυσικῆς. Οὗτος ἦτο ὁ ἐφευρέτης τοῦ τηλεσκοπίου, ὁ ἀνακαλύψας τὰ ὄρη τῆς σελήνης καὶ τὰς κηλίδας τοῦ ἡλίου. Τέλος ἀνεκάλυψε τὴν κίνησιν τῆς γῆς, διὰ τὴν ὁποίαν καταδικασθῆ ὑπὸ τῆς ἑσπέρου ἐξετάσεως. Ὅταν ἀνηγγέλη εἰς αὐτὸν ἡ καταδίκη του ἦτις τὸν καταδίκασε νὰ ἀπαρνηθῆ τὸ σύστημά του εἶπε τὸ περίφημον «καὶ ὁμοῦς κινεῖται». Ἀποστρεφθεὶς εἰς τὴν ἐν Ἀρκέτρι εὐρισκόμενὴν ἐπαυλὴν του, ἐτυφλώθη.

Μίαν ἡμέραν σκεπτόμενος τὴν καταδίκην αὐτοῦ περιέπεσεν εἰς μελαγχολίαν, εὐρών ὡς μόνον διέξοδον τὸν περίπικτον. Περιπλανηθεὶς ὁμοῦς, πῆν ἠδύνατο κατόπιν νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ὁδὸν διὰ τὸ ἑταύρωσε τὰς χεῖρας ὡς νὰ ἀνέμενέ τινι ἐρχόμενον πρὸς βοήθειάν του. Μετ' ὀλίγον ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε τὸν κρότον σιδηρᾶς ράβδου ἐπὶ τῶν λίθων. Λαβὼν δὲ θάρρος ἀνέκραξε: «ἀπελθε!» «Ποῦ εἶναι αὐτοῦ»; ἦτο ἡ ἀπάντησις «Τὶ θέλεις»; «Ἄ! θέλω νὰ σοῦ κάμῃς μέαν χάριν» εἶπεν ὁ Γαλιλαῖος. Ἀυστοχῶς δὲν ἔδωκαμι διότι εἶμαι πτωχός, ἀλλὰ ἔχω ἓναν ἄρτον μὲ τὸν ἔδωκαν ἀπὸ τὴν ἐπαυλὴν τοῦ Γαλιλαίου πῆρε ἓνα κομμάτι». «Σὲ εὐχαριστῶ δὲν χρειάζομαι τὸν ἄρτον σου, εἶμαι τυφλὸς καὶ ἡ μόνη χάρις τὴν ὁποίαν θὰ μοῦ κάμῃς εἶναι νὰ με ὁδηγήσῃς εἰς τὴν κατοικίαν μου.» «Τὶ; νὰ σε ὁδηγήσω εἰς τὴν κατοικίαν σου; Ἐύρτε ἐλέησαν! ἐγώ, ἓνας τυφλός» «Τότε θύνασαι νὰ με ὁδηγή-

σης εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Γαλιλαίου» «Εὐχαρίστως δός μου τὴν χεῖρα σου». Ἐὰθ' ὁδὸν ὁ πτωχὸς τυφλὸς ἐξῆρεν τὰ φιλόφρονα αἰσθηήματα τοῦ Γαλιλαίου, μὴ γνωρίζων ὅτι ἦτο ἐκεῖνος πρὸς τὸν ὁποῖον ἰπεταίνετο.

Μόλις ἐφθασαν εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκτύλεως ἐξῆρχοντο κατατεθρονημένοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἰναξοῦντες τὸν τυφλὸν γέροντα. «Ὡς ἀντίκρουσαν τοῦτον ἔτρεξαν καὶ ἠσπάζοντο τὰς χεῖρας τοῦ ζητοῦντος πληροφορίας. Ὁ πτωχὸς ὁδηγὸς ἀκούσας ταῦτα ἔμειναν ἀνασῶς. Ὁ δὲ Γαλιλαῖος ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸν τοῦ εἶπε· «Μὲ ἔσωσας φίλε μου. Δὲν εἰξέουρες ὅτι ὁ Γαλιλαῖος εἶναι τῶρα τυφλός; Ἐλθὲ ἡ οἰκία μου εἶναι οἰκία τοῦ καὶ ὁ ἄρτος μου ἄρτος σου. Θὰ ἔδῃς ὅτι καὶ οἱ πλούσιοι δύνανται νὰ γίνουσι ἰδοὺ φεὶ καθὼς καὶ οἱ πτωχοὶ».

N. B. ΔΡΑΝΔΑΚΙΣ

—ο—

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΑ ΑΥΓΑ

Ὁ ταχυδακτυλουργὸς Μποζιλ ἀγαποῦσε νὰ διασκεδάσῃ με τοὺς ἀφελεῖς καὶ κουτοὺς τοὺς ὁποίους συναντοῦσε.

Μιά μέρα περιπατῶντας σιτὸ Παρίσι μπροστὰ σ' ἓνα μανάβικο στὴ πόρτα τοῦ ὁποίου ἐστέκετο ἡ σύζυγος τοῦ μανάβη τοῦ ἦλθε (ἀμέσως) ἡ ἰδέα νὰ τῆς πῆξῃ μιὰ φάρσα. Ἐπλησίασε σὲ μιὰ κόφα γεμάτη ἀπὸ αὐγά, τὰ παρετήρησε μὲ ἓνα ὄφρος ἀνθρώπου ποῦ γνωρίζει ἀπὸ αὐγά καὶ ἐμουρμούρισε «Χμ αὐτὰ τ' αὐγά δὲν φαίνονται φρέσκα». Ἡ γυναῖκα τοῦ μανάβη θύμωσε ἄσχημα καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ὕβριζῃ. «Τ' αὐγά μου δὲν εἶναι φρέσκα; εἶναι πιὸ φρέσκα ἀπὸ σένα μασκαρά». «Κυρά μου» τῆς ἀπήντησε ὁ Μποζιλ, χωρὶς καθόλου νὰ ταραχθῇ.

«Εἶμαι ἔτοιμος νὰ σοῦ ἀποδείξω ὅτι αὐτὸ ποῦ εἶπα εἶναι ἀλήθεια, πούλησέ μου ἓνα αὐγὸ». Τῆς ἔδωσε 15 λεπτά καὶ ἠγόρασε ἓνα αὐγὸ. Ἡ γυναῖκα τὸν παρεκολούθει διὰ τοῦ βλέμματός μετ' ἐπιμέλειαν.

λην περιέργειαν.

Ὁ ταχυδακτυλουργὸς ἔσπασε τὸ αὐγὸ ἔχυσε χαμαὶ τὸ ἀσπράδι καὶ τὸν κορκὸν καὶ ἀνέσυρε ἀπὸ μέσα 1 ναπολεόνι.

«Γιὰ φαντάσου τί ἀστεῖον» εἶπεν ὁ Μποζιλ καὶ συγχρόνως χωρὶς νὰ ἀφίση τὴν μανάβισσα νὰ ἀναστενάξῃ, σπάζει 2ον αὐγὸν καὶ ἀνασύρει τὴν φορὰν αὐτὴν 2 ναπολεόνια.

Τὰ βάζει ἡσυχα ἡσυχα στὴν τσέπην του καὶ στοχεύομενος πρὸς τὴν γυναῖκα τῆς λέγει.

«Βλέπεις τώρα ὅτι τ' αὐγάσου δὲν εἶναι καθόλου φρέσκα» καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του μεγαλοπρεπῶς.

Μόλις ἡ γυναῖκα τοῦ μανάβη ἔμεινε μόνη ἄρχισε νὰ σπάξῃ ἓνα πρὸς ἓνα τ' αὐγά ἀπὸ τὴν κόφα τῆς, μετ' ἐλπίδα ὅτι θὰ εὑρίσκει καὶ αὐτὴ μέτ' αὐτὰ χρυσὰ ναπολεόνια, ἔτσι θ' ἄδιαζε τελείως τὴν κόφην ἔνδεν ἐπρόφθανε ἐγκαίρως ὁ ἄνδρας τῆς ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη ἀπὸ μακρὰ τὸν Μποζιλ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὴν σύζυγόν του περὶ τίνος ἐπὶ κειτο.

Αὐτὴ ἐξῆλθε τότε ἀπὸ τὸ μανάβικο καὶ ἤρχισε νὰ κινῇ ἀπειλητικῶς τοὺς γρόνθους τῆς εἰς τὸν ταχυδακτυλουργὸν ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις ἐστέκετο ἀπὸ μακρὰ καὶ τὴν κυττοῦσε σκασμένως ἀπὸ τὰ γέλια.

Νίκος Κ. Βουρλίκης

—ο—

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ ΡΕΒΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΟΥ

Πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων ὑπάρχει ἓνα χωράφι εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκονται κάτι μικρὰς πέτρες καταπληκτικὰ ὅμοιες μετὰ τὰ ρεβύθια γιὰ τίς ὁποῖες διηγοῦνται τὴν ἐξῆς σχετικὴν παράδοσιν. Κάποτε ὁ Χριστὸς περνοῦσε ἀπὸ αὐτὸ τὸ χωράφι, εἰς τὸ ὁποῖον ἓνας Ἑβραῖος ἔσπεργε ἐκεῖνη τὴν ὥρα ρεβύθια. «Τι σπέρνεις ἀνθρωπέ μου; τὸν ἠρώτησε ὁ Χριστὸς ἀφ' οὗ τὸν ἐχαιρέησε. «Πέτρες» ἀπήντησε ὁ Ἑβραῖος ποῦ ἦτο πολὺ μίξερρος καὶ φοβήθηκε μήπως ἂν ἐλεγετῆν

ἀλήθεια τοῦ ζητοῦσε ὁ Ἰησοῦς ρεβῦθια.

«Ἐδλογημένες νὰ εἶνε αἱ πέτρες σου» εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐξηκολούθησε τὸ δρόμο του.

Τὰ ρεβῦθια φύτεωσαν, μεγάλωσαν, μεγάλωσαν, καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ ὁ Ἑβραῖος τὰ θέρισε καὶ τὰ ἀλώνισε ἐκεῖ σὶ τὸ χωράφι του. Ἀλλὰ φαντασθῆτε τὴν ἐκπληξί του ὅταν εἶδε ὅτι ὅλα του τὰ ρεβῦθια ἦσαν πέτρινα. Συμωμένοι τὰ σπόρπισε σὶ τὸ χωράφι του εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκονται καὶ σήμερον καὶ ὅσο καὶ νὰ περῶ ὁ χρόνος καὶ ὅσο καὶ νὰ πέρουνη αἱ χιλιάδες οἱ προσκυνηταί, ποῦ διαβαίνουν ἀπὸ ἐκεῖ, εἶναι πάντοτε ἀφθονα καὶ δὲν ξεκάνουν διότι εἶναι εὐλογημένα ἀπὸ τὸ Χριστό.

Ε. Κουρμούλης

— 0 —

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΕΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

Α' «ΕΙΣΑΓΩΓΗ»

Κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ἐὰν δοκιμάσωμεν ἓνα κλάδον δένδρου τινός, θὰ ἴδωμεν διὰ τὴν φλούδα του ξεκολλᾶ μετὰ μεγάλην εὐκολίαν. Ἐπίσης ἐὰν εἰς δένδρον τι κάμωμεν μικρὰν πληγὴν, ὅχι πολὺ βαθεῖαν θὰ ἴδωμεν διὰ μετὸν καιρὸν ἢ πληγὴ αὐτὴ θὰ θρέψῃ καὶ κατόπιν δὲν θὰ φαίνεται σχεδὸν τίποτε. Ἡ εὐκολία αὕτη τοῦ ξεκολλήματος τῆς φλούδας ὡς καὶ τὸ θρέψιμον τῆς πληγῆς, χρεωστεῖται εἰς στρώμα τι ἀπὸ μίαν μαλακὴν οὐσίαν ἢ ὁποῖα εὐρίσκεται μεταξὺ τῆς φλούδας καὶ τοῦ ξύλου τῶν δένδρων καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν οὐσίαν οἱ βοτανικοὶ ἔχουν δώσει τὸ ὄνομα κάμβιον. (ἰδ. Φυτ. Γ. Ταξ.)

Τὸ κάμβιον αὐτὸ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ σχηματίζῃ κάθε χρόνον νέον τι στρώμα ξύλου καὶ νέον στρώμα φλούδας καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον χορδαίνουσι καὶ μεγαλύνουσι τὰ δένδρα.

Πολλὰς φορές βλέπομεν διὰ δυὸ δένδρα ἢ δυὸ κλάδοι, ποῦ ἐγγίζουσιν καὶ τρίβονται μεταξὺ τῶν, ὅταν τὰ κινήσῃ ὁ ἀνεμὸς κολοῦν καὶ γίνονται ἐν σῶμα εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὴν τριβὴν εἶχε σχηματισθεῖ πληγὴ. Τὴν προσκόλλησιν αὐτὴν κάνει τὸ κάμβιον τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ κολλητικὴν ιδιότητα.

Ἐὰν τῶρα ἡμεῖς κάμωμεν τεχνικῶς διὰ γίνεται εἰς τὰ δένδρα φυσικῶς, ἐὰν δηλ.

μετὰ μαχαίρᾳ κοπτερόν σηκώσωμεν μετὰ προσοχὴν τὴν φλούδα εἰς ἓν σημεῖον τοῦ κορμοῦ ἢ ἐνὸς κλάδου δένδρου τινός, ἢ ἐὰν κάμωμεν μίαν σχισμὴν καὶ τοποθετήσωμεν ἀπὸ μέσα εἰς τὴν σχισμὴν κομματάκι φλούδας, παρμένο ἀπὸ ἄλλο δένδρον, μετὰ ἓνα μάτι ἐπάνω ἢ ἑνακομματάκι κλαδί μετὰ περισσότερα μάτια, τότε ἐὰν τὸ τοποθετήσωμεν καλῶς τὸ κομβίον θὰ τὸ κολλήσῃ θὰ τὸ θρέψῃ καὶ ἕστερα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας τὸ μάτι θὰ πετάξῃ καὶ θὰ γίνῃ δένδρον ὁμοῖον μετὰ τὸ δένδρον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλάβομεν τὸ μάτι ἢ τὸ κλαδάκι καὶ ὅχι ὁμοῖον μετὰ ἐκεῖνον εἰς τὸ ὁποῖον τὸ ἐκολλήσαμεν.

Ἡ ἐργασία αὕτη τῆς προσκολλήσεως ἐνὸς τεματίου φυτοῦ ἐπάνω εἰς ἓνα ἄλλο φυτόν ἢ καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον λέγεται ἐμβολιασμὸς.

Τὸ κάμβιον ὅμως δὲν προσκολλᾶ κάθε εἶδος φλούδας ἢ κομματάκι κλαδίου τὸ ὁποῖον θὰ τεθῇ ἐπάνω του.

Διὰ νὰ κολλήσῃ καὶ νὰ θρέψῃ, (διὰ νὰ πιῶσῃ δηλ. ὁ ἐμβολιασμὸς) πρέπει τὸ δένδρον ἀπὸ τὸ ὁποῖον πέρνομεν τὸ κομματάκι τὴν φλούδα ἢ τὸ κλαδάκι, καὶ τὸ δένδρον ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ τὸ κολλήσωμεν νὰ ἔχουν κάποια ὁμοιότητα μεταξὺ τῶν, ἄλλως ὁ ἐμβολιασμὸς ἀποτυγχάνει (δὲν κολλᾶ).

Τὸν βαθμὸν ὁμοῖότητος αὐτῆς δὲν εἰμπορῶ οὔτε καὶ ἐγὼ νὰ τὸν προσδιορίσω ἀκριβῶς (διότι δὲν εἶμαι βοτανικὸς). Συχνὰ ὅμως παρατηροῦμεν μεγάλην ἐπιτυχίαν εἰς ἐμβολιασμοὺς γενομένους ἐπάνω εἰς δένδρα ὅπως διόλου διαφέροντα, τοῦναντίον δὲ παρατηροῦμεν ἀποτυχίας εἰς δένδρα ἔχοντα μεγάλην ὁμοιότητα (βοτανικῶς). Συνηθέστατα δὲ παρατηροῦνται καὶ δυσεξηγήηται ἰδιοτροπία οὕτω λ. χ. ἐὰν λάβωμεν ἐμβόλιον ἀπὸ ἀπιδέα καὶ τὸ θέσωμεν ἐπὶ μηλέας ὁ ἐμβολιασμὸς θὰ ἐπιτύχῃ. Ἀποτυγχάνει ὅμως πάντοτε ἐὰν κάμωμεν τὸ ἀντίθετον (ἀντίστροφον).

Ὁ ἐμβολιασμὸς ἀειθαλῶν φυτῶν ἐπὶ φυλλοβόλων ἐπιτυγχάνει λαμπρὰ ἐνῶ ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν τὸ ἀντίστροφον βεβαίως ἀποτυγχάνει.

Κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν, ὑποκείμενον ἢ τροφὸς λέγεται τὸ φυτόν ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον γίνεται ὁ ἐμβολιασμὸς.

Ἐπικείμενον δὲ ἢ ἐμβόλιον ἢ κεντρὰδι λέγεται τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο (φλούδας κλαδάκι) τὸ ὁποῖον τοποθετοῦμεν ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου. (Ἀκολοῦθεῖ)

Παντελεῆς Βαμιτσῆκης

Γ. Ρ. Τελειόφοιτος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΜΕΤΑΞΑ

Ἡ μέταξα εὐθὺς ἐξ ἄρχῃς ἀφ' οὗτου γέγενετο γνωστὴ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὑπῆρξεν ἕνα ἐκ τῶν μάλιστα περιζητήτων προΐόντων. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ μέταξα εἰσαγομένη ἐκ τῆς Ἀσίας εἰχεν ἴσην ἀξίαν μὲ τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ, ἔνεκα δὲ τῆς σιλλινότητος καὶ μάλιστα τῆς μαλακότητος καὶ εὐκαμψίας τῆς ἐξ αὐτῆς κατασκευαζομένων ὑφασμάτων κατέστη τοσοῦτον πολυζήτητος ὥστε ἐλάσθη διὰ νόμων νὰ περιορισθῇ ἢ ὑπέρμετρος αὐτῇ πολιτέλεια παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις. καὶ ἴδια ὤρα ταῖς Ῥωμαίαις. Κατὰ τὸν μεσοίωνα ἀντιπεξήλθον μετὰ πολλῆς σφοδρότητος ἐναντίον τῆς καταχρήσεως τῶν μεταξωτῶν ἔνδυμάτων ὁ **Τεϊ τουλιανὸς** καὶ ὁ **Κλήμης** τῆς Ἀλεξανδρείας ἀλλ' ἀνευ ἀποτελέσματος.

Βραδύτερον ἡ τιμὴ τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων ἠλαττώθη σημαντικῶς. Ἡ καλλιέργεια τῆς συκαμινέας ἀνεπτυχθῆ καὶ διεδόθη κατ' ἀρχάς μὲν ἐν Γαλλίᾳ, Ἰσπανίᾳ καὶ εἰς ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ κράτη ὅπου τὸ κλίμα εἶναι εὐνοϊκόν εἰς τὴν αἰξίησιν τοῦ φοτοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)
Τοφυνόφσκυ

— 0 —

ΕΚ ΤΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΡΦΕΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΔΙΚΗ

Ἡ Εὐρυδικὴ ἦτο σύζυγος τοῦ τραγουδιστῆ Ὀρφέως.

Καταδιωκμένη πότε ἀνά τὰς κοιλάδας τῆς Θράκης ἢ θάκεται ὑπὸ δηλητηριώδους ὄφραος καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανε. Μαθὼν ὁ Ὀρφεὺς τὸν θάνατον περιπλανᾶται παράφορος ἀνά τὰ ὄρη καὶ προσπαθεῖ νὰ καταπνίξῃ τὴν λύπην του εἰς τοὺς ἄορμικούς ἤχους τῆς θυμασίας λύρας. Καὶ κλαίει σύμπασι ἢ φύσις μαζί του. Δὲν δύναται νὰ ζήσει ἐπὶ πλέον μόνος· ἵτον καὶ συλλαμβάνει τὴν πρῶτολμον ἰδέαν νὰ κατέλθῃ καὶ τὴν ἀρπάζῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Περσεφῆνης καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Κερβέρου. Καὶ τὸν Ὀρφέα μόνον ἡ σαρξογικὴ ἀγάπη ὁδηγεῖ καὶ διαπαι.

(Ἀκολουθεῖ)
Νικολ. Σάφραμανώλης

— 0 —

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

Ὁ συγγραφεὺς ὁποῦ συγγράφει, καὶ δὲν δημοσιεύει, εἶναι σάν τὸν φυλάκτορα ποῦ μαζεύει καὶ δὲν ξεδεύει. Καὶ αἱ δύο τοῦτοι πεθαίνουνα χωρὶς νὰ χαροῦνε τοὺς κόπους τους.

ΠΟΙΗΜΑ

ΘΑΡΡΟΣ ΦΙΛΟΙ

Σι' ὄνειδ' μοντὸ ἐβλεπακαὶ νὰ ἐξεπληρώθῃ
καὶ «ἡ Μαθητικὴ Ἠχώ» σήμερα ἐξεδόθη
Δίχως ἀρχὴ δὲν γίνεται, φίλοι, ἔργο κανένα
καὶ αἱ ἐπιθυμίαι μας πηγαίνουν σιὰ χαμένα
Τὰ θανατάσας βάλετε κανεὶς σας μὴ τρομάξῃ
σιτὸ φύλλο τὸ ἐπόμενον ἀριστερὰ θὲ νὰ γράψῃ
Δὲν θέμ' ἀριστουργήματαγιατιπρῶτηφορὰνα
μὸν μιὰ μικρὴ βοήθεια ἀπ' ὄλουςσας ζητᾶρε
Καὶ «ἡ Μαθητικὴ Ἠχώ» ἐτόιες δίχως ἄλλο
πιδ εὐτυχισμένα θὲ νὰ ζῆ σιτὴ Κρήνη μας
παρ' ἄλλο

ΔΑΦΝΗΣ Π.

— 0 —

ΓΕΝΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Ἀπὸ τοῦ ἐπομένου φύλλου θὰ δημοσιεύομεν σχετικὰς κρίσεις ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων πρὸς ἡμᾶς δοκιμίων καθ' ὅτι ἡ πλείστη εἰς τὸ φύλλον τοῦτο δημοσιευομένη ὕλη εἶναι τῶν συντακτῶν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦμεν ὅτι εἶναι λυπηρὸν τὸ παρατηρούμενον ὅτι πολλοὶ μαθηταὶ ἀντιγράφουν πιστῶς καὶ τολμοῦν νὰ φέρουν τὰς ἀντιγραφὰς ταύτας εἰς τὴν κριτικὴν ἐπιτροπὴν διήθεν ὡς ἰδικὰ των καὶ χωρὶς νὰ κοκκινίζουνα καθ' ὅλου.

Πρέπει Π. τῆς Ἄης καὶ ἄλλοι νὰ σᾶς θίξωμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ μας; τὸ θεωροῦμεν ἀρεπὲς.

Παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς ἀποστέλλοντάς τι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὅπως εἶναι καὶ καθαρογεγραμμένον καὶ ὀρθογραφημένον. Διότι ἔνεκα τῶν ἀνορθογραφιῶν τωνκαὶ τοῦἀκαθαρογράφτου καὶδύσκολον καθίσταται νὰ ἀναγνωσθῶσιν τὰ χειρόγραφα καὶ πολλῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν καὶ συντακτικῶν γίνονται αἷτια.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

— 0 —

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Ἀπὸ τοῦ ἐπομένου φύλλου δημοσιεύομεν σιγὰν πνευματικῶν ἀσκήσεων εἰς ὃ κατὰ συνέχειαν φύλλα καὶ εἰς τὸν λῦτην προσφέρομεν 25 δραχμὰς ἢ τὸ περιοδικόν μας ἕνα ἔτος δωρεάν